

HZ. YÛSUF'UN RÛYASI VE KARDEŞLERİYLE İMTİHANLARI

Siret-i Enbiyâ derslerimizde Hz. Yûsuf'un (as) hayatını öğrenmeye devam ediyoruz. Muhammed Emin Yıldırım hocamız, bu hafta “Hz. Yûsuf'un Rüyası ve Kardeşleriyle İmtihanları” üst başlığında, o muhteşem rüyanın muhtevasına ve Hz. Yûsuf'un kardeşleri ile yaşadığı imtihanların kaynağı olan haset hastalığının nelere sebebiyet verdiğine değindi. Hocamız, haset üzerinden bizlere çok ama çok önemli mesajlar paylaştı ve bu hastalıktan korunma ve kurtulma yollarına dair bilgiler sundu.

Dersten Cümleler

En güzel kıssaya talip olmak, talebe olmak emin olun bizi de güzelleştirecek...

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِلِّسَّائِلِينَ

“Andolsun, Yûsuf ve kardeşlerinde (hakikati arayıp) soranlar için ibretler vardır.” (Yûsuf 12/7)

Siret-i Enbiyâ derslerimizde şimdiye kadar dört peygamberin çocuklarının kıssalarını gördük:

- Hz. Âdem ve Çocukları
- Hz. Nûh ve Çocukları
- Hz. İbrâhim ve Çocukları
- Hz. Ya'kûb ve Çocukları

Bu 4 peygamber çocuklarının kıssalarının en temel mesajları şunlardır:

- Hz. Âdem ve Çocukları (Mâide 5/) – Haset Kıssası
- Hz. Nûh ve Çocukları (Enbiyâ 21/76; Saffat 37/76-82) – Yardımlaşma Kıssası
- Hz. İbrâhim ve Çocukları (Bakara 2/133, 136, 140) – Dayanışma Kıssası
- Hz. Ya'kûb ve Çocukları (Yûsuf 12/4-18) – Haset Kıssası

Yusuf Sûresi'nde çok detayları ile anlatılan bu kıssada Hz. Yûsuf'un kardeşleri ile olan imtihanın haset olduğunu anlıyoruz.

Hz. Ya'kûb'un (as) Şeceresi:

Zilpa: Gad (Câd) ve Aşer (Aşîr)

Bilha: Dan ve Naftali

Leyya (Lea): Ruben (Ra'bîl), Şimon (Şemûn), Levi (Lâvî), Yahuda (Yehuda), İssakar (İsâfar) ve Zebulun (Zûblûn) ile kızı Dina

Râhil (Rahel veya Raşel): Yûsuf ve Bünyâmin

Tarihi rivayetlerin bize verdiği bilgilere göre Hz. Ya'kûb'un diğer hanımlarından çocukları evliliğinin hemen ardından olmuştur. Ama **Râhil** yıllarca çocuk sahibi olamamıştır.

إِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَىٰ آبَيْنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ آبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

“(Kardeşleri) dediler ki: Yûsuf’la kardeşi (Bünyamin) babamıza bizden daha sevgilidir. Hâlbuki biz kalabalık bir cemaatiz. Şüphesiz ki babamız apaçık bir yanlışlık içindedir.” (Yûsuf 12/8)

وَنَحْنُ عُصْبَةٌ

“Hâlbuki biz kalabalık bir cemaatiz.”

Bu ne demek biliyor musunuz?

“Biz bir cemaatiz, güçlüyüz, bir topluluğuz, çalışkanız, aileye katkı sağlayan biziz, eğer sevilmesi gereken birileri varsa biziz.” diyorlardı.

إِنَّ آبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

“Şüphesiz ki babamız apaçık bir yanlışlık içindedir.”

Allah Yûsuf’a (as) ta çocukluktan itibaren;

Güzel bir beden

Güzel bir hitabet

Güzel bir ilim

Güzel bir kabiliyet

Güzel bir ahlâk vermişti.

Bazı çıkarımlar:

- Eğer Hz. Yûsuf olmasaydı kardeşleri böyle bir imtihanı belki de yaşamayacaklardı.
- Eğer Hz. Yûsuf’un bu kadar özelliği olmasaydı belki de kardeşlerinde bu kadar derin bir haset ortaya çıkmayacaktı.
- Eğer Hz. Yûsuf kardeşleri için böyle bir imtihan vesilesi olmasaydı belki de kardeşleri çok daha iyi şeyler yapacaklardı.

O zaman suçlu Hz. Yûsuf mu? Elbette ki hayır...

Kıskançlık, kişinin elinde olanları sakınması ve koruması, haset kişinin başkasının elinde olana göz dikmesidir.

Nedir Haset?

- Haset, göz karartan, baş döndüren bir hastalıktır.
- Haset, sahibini her türlü günaha ve küfre düşürebilecek bir virüstür.
- Haset, şifası çok zor olan bir yaradır.
- Haset, hayatı karartan, saadeti ortadan kaldıran bir yıkımdır.
- Haset, hem yapana hem yapılana zarar veren bir iletir.

“Ve min şerrin hâsidin iza hased/Haset ettiği zaman hasetçinin şerrinden Allah’a sığınırım!”

Bende haset var mı yok mu? Bunu nasıl tespit edebiliriz?

İmam Gazzali'ye bunu bir talebesi soruyor. Diyor ki İmam: “Evladım, senin yanında senin bir arkadaşın övüldüğünde, başarısı anlatıldığında, eğer kalbinde bir rahatsızlık hissediyorsan sende haset var.”

Yakınlık artıkça haset oranı artar.

Haset'in bir tedavi yöntemi vardır. **O da duadır.** Bu duanın 5 boyutu vardır:

- **Haset edilene dua**
- **Haset edilen özelliğe dua**
- **Haset edilenin daha fazlasını elde etmesine dua**
- **Hasetçinin kendisine dua**
- **Hasetçisinin kendisine fiili dua**

“Kimin bahçesine yağmur yağsa sanki bizim bahçemize yağmış gibi bizleri sevinenlerden eylesin.”

Haset, kin oluşturur, kin ise kirdir. Kirletir ve karartır.

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ

“Hani bir zamanlar Yûsuf, babasına “Babacığım! Gerçekten ben (rüyada) on bir gezegen, güneşi ve ayı gördüm. Gördüm ki onlar bana secde ediyorlardı” demişti.” (Yûsuf 12/4)

Hiz. Yûsuf'un (as) rüyası için sorulması gereken sorular:

1. **Hiz. Yûsuf gezegenlerin sayısının 11 olduğunu nereden bildi?**
2. **Hiz. Yûsuf neden önce gezegenleri, sonra güneşi, sonra ayı söyledi?**
3. **Hiz. Yûsuf neden rüyasını uyanır uyanmaz babasına anlattı?**
4. **Hiz. Yûsuf neden rüyasını tekit ile anlatma ihtiyacı duydu?**
5. **Hiz. Yûsuf gezegenlerin, güneşin ve ayın nasıl secde ettiklerini gördü?**

Gezegenlerin, güneşin ve ayın nasıl secde ettikleri bizim tecrübe edeceğimiz bir şey değildir...

Ağaçların secdesini düşünebiliriz...

Hayvanların secdesini düşünebiliriz...

Meleklerin secdesini düşünebiliriz.

İnsanların secdesini düşünebiliriz...

Hiz. Ebû Zerr (radiyallâhu anh) anlatıyor: “Güneş batarken Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile birlikte mescidde idim. Bana: “**Ey Ebû Zerr, biliyor musun bu Güneş nereye gidiyor?**” diye sordu. Ben: “Allah ve Resulü daha iyi bilirler!” dedim. “**Arşın altına secde yapmaya gider, bu maksadla izin ister, kendisine izin verilir...**”(Buhari, Tefsir, Ya-sin 1, Bed'u'l-Halk 4, Tevhid 22, 23, Müslim, İman 250, (159), Tirmizi, Tefsir, Ya-sin, (4225))

Rivayetin detaylarını **Meşhur tarihçi Mirhand'ın Ravzatü's-Safa** adlı eserinden okuyabilirsiniz. (C. 1, s. 158, 159)